

הרחבת הסמכה

במהלך תקופת ההסמכה רשאית מעבדה לבקש להרחיב את היקף הסמכתה.

בשנים האחרונות, נהוג היה ברשות כי עבור הרחבה של טכנולוגיות, אשר כבר כלולות בהיקף ההסמכה, לא נדרש כל תשלום.

עבור הרחבה בטכנולוגיה, אשר אינה כלולה בהסמכה, נקבעה העלות בהתאם למספר הטכנולוגיות המבוקשות להרחבה.

עלות הרחבה לטכנולוגיה חדשה הינה 10,000 ₪.

הרשות סקרה לאחרונה את מצב ההרחבות ומצאה כי מעבדות שונות מבקשות הרחבה לשיטות, באופן שמפוזר על פני השנה, ללא כל קשר למועדי המבדקים ככלל ולמבדקי ההסמכה מחדש בפרט.

וידגש, כל הרחבה כרוכה בהעסקתו של בודק מקצועי, נוסף על ראש האגף.

נוכח האמור, הוחלט ברשות כי לגבי מבדקי הרחבה שיבצעו החל מיום 01.11.2009 תשתנה מדיניות הרשות בכל הכרוך בעלויות הרחבת ההסמכה בטכנולוגיה קיימת.

הרחבה בטכנולוגיה קיימת, שנבדקת במהלך מבדק ההסמכה מחדש, לא תחויב בעלות ובלבד שבקשת ההרחבה הוגשה לפחות שלושה חודשים לפני מועד מבדק ההסמכה מחדש, וכן כל עוד ההרחבה היא לכל היותר לשיטה אחת יחידה בכל טכנולוגיה שבהיקף ההסמכה.

הרחבה בטכנולוגיה קיימת, שנבדקת בין מבדק הסמכה למבדק הסמכה מחדש או בין שני מבדקי הסמכה מחדש, תחויב בתשלום.

עלות ההרחבה תעמוד על 10,000 ₪ לכל טכנולוגיה, אלא אם מדובר בשיטה אחת פשוטה, שאז העלות

בג"צ 2445/06- איזוטסט בע"מ נגד הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, מנכ"ל הרשות, ועדת ההסמכה וועדת הערר

איזוטסט בע"מ (להלן: "איזוטסט" או "המעבדה") הינה מעבדה מאושרת ומוסמכת לבדיקת מוצרים בענף הבנייה והסלילה, אשר הוסמכה על ידי הרשות הלאומית להסמכת מעבדות (להלן: "הרשות") בשנת 1996.

בשלהי שנת 2005 הוגשו לרשות תלונות חמורות כנגד המעבדה, אשר בעקבותיהן ביצעה הרשות מבדקים ב-3 מתוך 6 סניפי המעבדה, לרבות באתר הראשי, ובחנה בדיקות שבוצעו בטכנולוגיות השונות שבהסמכה.

נוכח הממצאים הקשים שהתגלו, המליצה ועדת ההסמכה ברשות על שלילת הסמכתה של המעבדה. בהתאם לנהלי הרשות, קיבלה המעבדה זכות שימוע ואכן עירערה בכתב ובעל פה, משך 3 ימי דיונים, על המלצת ועדת ההסמכה. ועדת הערר (שימוע) כללה שני משפטינים ועובדת רשות: עו"ד מרים חזנטל, פרקליטת מחוז ת"א (פלילי) לשעבר, ששיממשה כיו"ר הועדה; עו"ד אהרון מיכאלי- היועץ המשפטי החיצוני של הרשות והגב' אתי פלר- ראש אגף לשעבר ברשות.

ועדת הערר קבעה כי אמת המידה המנחה אותה היא זו המתחייבת מנהל הרשות ומההלכה הפסוקה, לפיה על הרשות להוכיח ברמה של "מעבר לכל ספק" כי המעבדה אינה עומדת בדרישות ההסמכה. על בסיס הנחה זו בחנה הועדה באופן פרטני כל אחד מ-19 הליקויים שמצאה ועדת ההסמכה בפעילות המעבדה.

הועדה קבעה שהליקויים שנמצאו מעלים חשש של ממש שהבדיקות אותן מבצעת המעבדה אינן עומדות בדרישות התקן והנהלים וכתוצאה מכך נפגע הבטחון הנדרש באמינותן של פעולות המעבדה.

אשר על כל אלה המליצו חוב חברי ועדת הערר להשעות את הסמכת המעבדה לתקופה של 6 חודשים, תוך מתן אפשרות לקצר את תקופת ההשעיה אם ובמידה שכל הליקויים יתוקנו בתוך תקופה קצרה יותר.

נוכח החשש לפגיעה באינטרס הציבורי בהמשך פעולתה של המעבדה המליצה ועדת הערר על השעיה מיידית של הסמכת המעבדה.

ביום 16.3.09 החליטה מנכ"ל הרשות דאז, ד"ר אורנה דריזין, לאמץ את דעת החב בועדת הערר ולהשעות את הסמכתה של איזוטסט לתקופה של 6 חודשים.

מיד בסמוך לכך עתרה המעבדה על החלטת ועדת ההסמכה, המלצת ועדת הערר והחלטת מנכ"ל הרשות בדבר השעיית הסמכתה.

ראשית, טענה המעבדה כי הליקויים שנמצאו בהתנהלותה, לא הוכחו ברמה של מעבר לכל ספק ולפיכך החלטת ההשעייה לוקה בחוסר סביחות קיצוני. שנית טענה המעבדה כנגד העדר מידתיות בהחלטת ההשעייה. שלישית טענה איזוטסט כנגד הפגיעה בזכות הטיעון שלה בפני ועדת ההסמכה. וטענה אחרונה נגעה לקבוצה שברקמה, לטענת המעבדה, כנגדה, על ידי הרשות בשיתוף המתחרה העיקרית שלה- חברת איזוטופ בע"מ.

ביום 31.5.09 ניתנה בבג"צ הכרעת הדין בעתירה.

בפסק הדין של כבוד השופטת א. פרוקצ'יה נדחו אחת לאחת טענותיה של המעבדה, תוך הדגשים שלהלן:

"הסמכת המעבדה על ידי הרשות מהווה במהותה מתן גושפנקא של המדינה לכך שהמעבדה היא בעלת כשירות ויכולת מקצועית לבצע את בדיקת טיב המוצרים, שלהן הוסמכה, וכי ניתן לסמוך על אמינות הבדיקה והתוצאות הנמסרות באמצעותה. מכאן נובעת גם אחריות הרשות לבצע מעקב אחר דרך פעולתה של מעבדה מוסמכת, ולזהות במקרים מתאימים מצבים שבהם המעבדה אינה ראויה עוד להסמכה, ואז לפעול להשעיית ההסמכה או לשלילתה...פיקוח הרשות על המעבדות נועד לקדם אינטרס ציבורי חשוב של הבטחת טיב מוצרים שנעשה בהם שימוש על ידי הציבור הרחב."

מידתיות

"דין טענת העותרת בדבר היעדר מידתיות בהחלטת ההשעייה להידחות... האמצעים בהם נקטה הרשות כלפי העותרת... הם אמצעים מידתיים, אשר אין כל עילה להתערב בהם... בשלב בחירת האמצעי המתאים שצריך היה לנקוט בו כלפי העותרת בגין הליקויים שהוכחו בפעולתה, איזנה הועדה כנדרש בין תכליתו העיקרית של חוק ההסמכה- שהיא שמירה על טובת הציבור, בטיחותו ובטחונו- לבין הפגיעה בחופש העיסוק של העותרת הכרוכה בגריעה מהסמכתה."

עמידה ברף ההוכחה הנדרש

"... גם דין טענה זו להידחות. ועדת הערר בהחלטתה הצביעה במפורש על כך כי אמת המידה המנחה אותה היא זו... לפיה נדרשת הוכחה ברמה של למעלה מכל ספק כי המעבדה אינה עומדת בדרישות ההסמכה... אמת מידה זו שימשה קו מנחה לוועדת הערר לצורך בחינת כל אחד ואחד מהליקויים..."

"ככל שטענות העותרים מופנות כנגד אופן היישום של אמת המידה בעניין רמת ההוכחה הנדרשת בידי הרשות, גם הן דינן להידחות. ככלל, החלטת הרשות ניזונה מחזקת החוקיות ומחזקת התקינות המנהלית, ועל העותר מוטל הנטל להפריכה... העותרת לא הרימה נטל זה. לא אחת, עשויה בהקשר זה

לקום מחלוקת לגיטימית בין מומחים מטעם צד אחד לבין מומחים מטעם הצד האחר. ההכרעה במחלוקת זו היא בידי הרשות המוסמכת, והיא הנושאת באחריות להכרעה זו."

זכות הטיעון

"העותרת טוענת כי לא ניתנה לה זכות טיעון בפני ועדת ההסמכה... החלטת ועדת ההסמכה אינה בעלת תוקף אופרטיבי, אינה מתפרסמת ברבים, והיא כפופה להכרעת ועדת הערר... העותרת מודה, כי בפני ועדת הערר הוענקה לה זכות טיעון מלאה, וההליך בפניה התנהל "De Novo", תוך שהיא בוחנת את ממצאי ועדת ההסמכה לגופם, ואגב מתן הזדמנות נאותה לצדדים להביא ראיות, ובכלל זה חוות דעת מומחים, לצורך הוכחת עמדתם. ועדת הערר דרשה לגבי כל ליקוי וליקוי נטען הוכחה מעבר לכל ספק ולא ניתן משקל עצמאי לממצאים שנקבעו על ידי ועדת ההסמכה. מכל האמור עולה כי גם אם קיימת זכות טיעון בפני ועדת ההסמכה, ואפילו נפגמה זכות זו של העותרת... הרי שפגם זה נרפא לחלוטין על ידי ההליך שהתקיים בפני ועדת הערר, אשר דן מחדש בעניין כולו על בסיס זכות טיעון מלאה. בכך נמנע כל קשר סיבתי אפשרי בין הפגם הנטען בזכות הטיעון, לבין החלטתה האופרטיבית של הרשות בדבר השעיית הסמכתה של העותרת... מכאן, שאף דין טענה זו להידחות."

